

กลยุทธ์การบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่
จังหวัดพิษณุโลก

Agricultural Water Management Strategies of Sub-district Administrative
Organizations in Phitsanulok Province

เกษม อิมทุมน้อย*

Kaseam Eimthungnoi

สุนทรี ดวงทิพย์**

Soontaree Dongtipya

นพคุณ ชูตัน***

Nopakhun Chutan

Received : August 17, 2018

Revised : September 21, 2018

Accepted : November 29, 2018

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก มีวิธีดำเนินการดังนี้ 1. การศึกษาสภาพ ปัญหา และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดพิษณุโลกด้วยแบบสอบถาม และการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2. การพัฒนากลยุทธ์และการประเมินกลยุทธ์ ด้วยการวิเคราะห์เอกสาร สัมภาษณ์ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และแบบประเมิน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา การหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร มีการจัดทำแผนการจัดการน้ำเพื่อการเกษตร และมีการนำแผนฯ เป็นแนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ส่วนปัญหาพบว่า ขาดเจ้าหน้าที่และโครงสร้างการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรไม่สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ สำหรับปัจจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า นโยบายของรัฐบาลเอื้อต่อการให้องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร 2) กลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้นมี 11 กลยุทธ์ 3) ผลการประเมินกลยุทธ์พบว่ากลยุทธ์ฯ มีความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และการยอมรับได้ อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด

คำสำคัญ : กลยุทธ์ / การบริหารจัดการ / น้ำเพื่อการเกษตร / องค์การบริหารส่วนตำบล /
จังหวัดพิษณุโลก

*นักศึกษาลัทธิสุตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์การบริหารและการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
กำแพงเพชร

Ph.D. Administration and Development Strategy Program Kamphaeng Phet Rajabhat University

**อาจารย์ประจำสาขาวิชายุทธศาสตร์การบริหารและการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

Lecturer in Strategic Management and Development Program Kamphaeng Phet Rajabhat University

***อาจารย์ประจำคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

Lecturer at the Faculty of Industrial Technology Kamphaeng Phet Rajabhat University

ABSTRACT

The purposes of this research was to study the strategic development for agricultural water management of Sub-district Administrative Organization in Phitsanulok Province. The methodology was as follows: 1) studying the states, the problems and the factors related with agricultural water management of Sub-district Administrative Organization in Phitsanulok Province, the research instruments were a questionnaire and focus group discussion. Data were analyzed using frequency distribution, means, and standard deviation. 2) Developing and assessing the strategy, the research instruments were document analysis, interview, workshop, connoisseurship and assessment form. The data were analyzed using content analysis, means and standard deviation. The results revealed that 1) the state of agricultural water management was found that majority of Sub-district Administrative Organization notified the importance of agricultural water management. There was the plan of agricultural water management. The plan was used to set the guideline of actual plan. The problem of agricultural water management was found that the amount of officers was insufficient. The structure of agricultural water management was not consistent with the area. The factor related with agricultural water management was found that governmental policy could support the operation of agricultural water management. 2) There were 11 strategies for agricultural water management. 3) The evaluation of the strategy was found that the agreement the appropriateness, the possibility and the acceptance were at the high and the highest levels.

Keywords : Strategy / Management / Agricultural Water /
Sub-district Administrative Organization / Phitsanulok Province

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

น้ำเป็นทรัพยากรพื้นฐานที่มีความสำคัญทั้งในการอุปโภค บริโภคและการทำการเกษตรกรรม รวมถึงมีความสำคัญต่อระบบนิเวศวิทยา แต่เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของประชากรและการขยายตัวของภาคเศรษฐกิจ ทำให้มีความต้องการใช้น้ำเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่ป่าต้นน้ำถูกบุกรุกทำลายอย่างต่อเนื่องเกิดปัญหาการชะล้างพังทลายของดิน ส่งผลให้การกักเก็บน้ำ หรือการชะลอน้ำตามธรรมชาติลดลง ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศนำไปสู่ปัญหาน้ำท่วมและขาดแคลนน้ำทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น รัฐบาลนำปัญหาเรื่องน้ำจัดให้เป็นของชาติต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ทั้งนี้ประเทศ

ไทยมีจำนวนพื้นที่ทั้งหมด 320.70 ล้านไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ใช้เพื่อการเกษตร 149.26 ล้านไร่ (The Offices of Agricultural Economic, The Ministry of Agriculture and Cooperative, 2018, p.2) และประเทศไทยมีประชากรทั้งประเทศ จำนวน 66,108,503 คน (The department of Interior, 2017) ประชากร 66 % ประกอบอาชีพการเกษตร ซึ่งอาศัยน้ำจากธรรมชาติเป็นหลักในการเพาะปลูก ถึงแม้ว่าประเทศไทยได้กำหนดนโยบายการจัดการน้ำสำหรับแก้ปัญหามลพิษอย่างต่อเนื่อง แต่ก็ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้สำเร็จ เนื่องจากความสลับซับซ้อนของสภาพปัญหาที่แปรเปลี่ยนตลอดเวลา ซึ่งรัฐบาลได้กำหนดนโยบายดำเนินการโครงการบริหารจัดการน้ำตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2558-2569 นอกจากนี้

ประเทศไทยยังได้กำหนดนโยบายการจัดการน้ำไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทั้งฉบับที่ 11 และ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564 ได้กำหนดให้มีการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นฐานการผลิตภาคการเกษตร ในเรื่องการฟื้นฟูคุณภาพของทรัพยากรดิน ให้มีความอุดมสมบูรณ์ และการบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการในการเพิ่มประสิทธิภาพน้ำภาคเกษตร โดยมีการส่งเสริมการจัดการน้ำเพื่อการเกษตร ให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (The Office of National Economic and Social Development, 2017, p.82-120) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับปัญหาน้ำและการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร และแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่อง

โดยมีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมชลประทานเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการพัฒนาแหล่งน้ำ ให้มีน้ำเพียงพอต่อการเกษตร และมีกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมทรัพยากรน้ำ เป็นหน่วยบริหารจัดการ และมีหน่วยงานอื่นๆ เช่น กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย เป็นต้น และในส่วนองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2552 มาตรา 68 ข้อ 1 คือให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร ที่มีกระจายอยู่ทั่วประเทศมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการดำเนินการจัดการน้ำเพื่อการเกษตรในระดับพื้นที่ตามนโยบาย และยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของรัฐบาลให้สำเร็จตามเป้าหมาย

จังหวัดพิษณุโลกตั้งอยู่ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย มีประชากร 333,303 คน ครัวเรือนจำนวน 865,759 คน มีเนื้อที่ 10,815.854 ตารางกิโลเมตร (6,759,908.75 ไร่) มีพื้นที่เกษตรกรรม 2,498,776 ไร่ มีครัวเรือนเกษตรกร 99,584 ครัวเรือน ปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ สับปะรด ถั่วเหลือง มันสำปะหลัง อ้อยโรงงาน พืชผักและไม้ผล (The Office of Phitsanulok Agriculture and Cooperative, 2017, p. 12-29) และมีแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรที่สำคัญหลายแห่งเป็นแหล่งเก็บน้ำทางธรรมชาติแต่ไม่เพียงพอต่อการเกษตร อีกทั้งประสบปัญหาขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรในฤดูแล้งอย่างต่อเนื่อง สาเหตุเนื่องมาจากฝนตกน้อยลงและเกิดจากการดำเนินการแก้ปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ ขาดบุคลากร และงบประมาณ ขาดความร่วมมือของเกษตรกรในการดูแลรักษาแหล่งน้ำ ขาดแนวทางวิธีการจัดการที่ดี และไม่มีการบูรณาการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร จึงไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก มีการบูรณาการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรที่ดี มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับพื้นที่ ก็จะสามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรตามภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้บรรลุตามวัตถุประสงค์

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก เพื่อนำไปใช้ในการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก
2. เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก
3. เพื่อประเมินกลยุทธ์การบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพ ปัญหา และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก โดยแบ่งการดำเนินงานวิจัยเป็น 2 ขั้นตอนคือ

1.1 ศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 464 คน แหล่งข้อมูลได้แก่ ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 40 คน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 40 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง มีเกณฑ์คือ 1) ไม่เก็บจากองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอเมืองพิษณุโลก 2) เลือกอำเภอที่มีพื้นที่การเกษตรมากจากอันดับที่ 1-4 ได้แก่ อำเภอบางระกำ จำนวน 8 แห่ง, อำเภอวังทอง จำนวน 11 แห่ง, อำเภอนครไทย จำนวน 9 แห่ง และอำเภอพรหมพิราม จำนวน 12 แห่ง โดยเก็บข้อมูลจากบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่ง ได้แก่ ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วยนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหรือรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 1 คน และเกษตรกร จำนวน 384 คน โดยเป็นเกษตรกรในองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นๆ จาก 43,735 ครัวเรือน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.2 ศึกษาโดยการสนทนากลุ่ม ผู้ให้ข้อมูลในการสนทนากลุ่มแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มๆละ 12 คน จำนวนรวม 24 คน ได้แก่ กลุ่มที่ 1 อำเภอวังทองและอำเภอนครไทย กลุ่มที่ 2 อำเภอบางระกำและอำเภอพรหมพิราม โดยในแต่ละกลุ่มมีผู้ที่เข้าร่วมสนทนากลุ่มได้แก่ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 2 คน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 4 คน และเกษตรกร จำนวน 6 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก

2.1 การศึกษาการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ประสบผลสำเร็จโดยการวิเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารและบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 3 คน จากองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองจันท์ อำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน

2.2 การจัดทำกลยุทธ์การบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดพิษณุโลกโดยจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ จำนวน 2 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย นักวิชาการ ด้านการจัดการน้ำเพื่อการเกษตร และผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 12 คน ร่วมกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อมโดยยึดหลักการบริหารซึ่งประกอบด้วยด้านผู้บริหาร ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือ และด้านการบริหารจัดการ เป็นประเด็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และประเด็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ซึ่งประกอบด้วยด้านการเมือง/กฎหมาย ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม และด้านเทคโนโลยี วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ครั้งที่ 2 การจัดทำร่างกลยุทธ์การบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ประเด็นกลยุทธ์ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ ตัวชี้วัด และมาตรการ ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วยนักวิชาการด้านการจัดการน้ำเพื่อการเกษตรนักวิชาการ

ด้านการพัฒนากลยุทธ์ ด้านการเกษตร ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และเกษตรกรในเขตจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 13 คน โดยผู้เข้าร่วมประชุมใช้ผลการวิจัย ในขั้นตอนที่ 1 เป็นข้อมูลหลักประกอบการพิจารณาการจัดทำร่างกลยุทธ์ โดยใช้ผลคะแนนการประเมินค่าน้ำหนักสภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกมากำหนดกลยุทธ์ ด้วย SWOT Matrix วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาและข้อสรุปจากที่ประชุม

2.3 การตรวจสอบร่างกลยุทธ์การบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร ผู้เชี่ยวชาญด้านการวางแผนยุทธศาสตร์หรือด้านกลยุทธ์ และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องที่มีความรู้ความสามารถด้านการบริหารและงานวิจัยหรือด้านการพัฒนากลยุทธ์ จำนวน 11 คน โดยให้ผู้เชี่ยวชาญวิพากษ์และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับองค์ประกอบกลยุทธ์ และความเหมาะสมขององค์ประกอบกลยุทธ์การบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาและข้อสรุปจากที่ประชุม

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินกลยุทธ์ ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ นักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนากลยุทธ์ด้านการบริหาร ด้านการจัดการน้ำ ด้านการเกษตร หรือด้านการวางแผนยุทธศาสตร์ ที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาเอก และผู้บริหาร นักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหาร ด้านการจัดการน้ำ ด้านการเกษตร ด้านการวางแผนยุทธศาสตร์ ที่มีประสบการณ์หรือที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโทขึ้นไป จำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินกลยุทธ์ วิเคราะห์ข้อมูลใช้การหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพ ปัญหา และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก

1.1 สภาพการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร โดยให้ความสำคัญด้านการจัดหาทรัพยากรน้ำเพื่อการเกษตร ด้านการบรรเทาและแก้ไขปัญหาที่ท่วมพื้นที่การเกษตร ด้านการอนุรักษ์ต้นน้ำลำธารอนุรักษ์น้ำและแหล่งน้ำ ด้านการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพและยุติธรรม และด้านการแก้ไขคุณภาพน้ำตามลำดับ มีการดำเนินการสอดคล้องกับนโยบายการจัดการน้ำเพื่อการเกษตรของรัฐบาล และมีการวางแผนการจัดทำโครงสร้างองค์การ โดยกำหนดหน้าที่ มอบหมายงานในการจัดการน้ำเพื่อการเกษตร จัดตั้งอำนาจความสะดวกในการดำเนินงานตามความเหมาะสม และตามศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบล

1.2 ปัญหาการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก พบปัญหาคือ ขาดเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในการวางแผนงานการสำรวจพื้นที่ การเก็บข้อมูลทางการเกษตรไม่ครอบคลุม โครงสร้างการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรไม่สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ การอำนวยความสะดวก การประสานงานกับหน่วยงานราชการและเกษตรกรล่าช้าและไม่ทั่วถึง เจ้าหน้าที่ขาดการพัฒนาในด้านการจัดการน้ำเพื่อการเกษตร ขาดคณะกรรมการ

ประเมินผลที่มีรู้ความสามารถและประสบการณ์ และการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่
ขาดความต่อเนื่อง

1.3 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต
พื้นที่จังหวัดพิษณุโลก สรุปได้ดังนี้ ปัจจัยภายใน ด้านจุดแข็ง พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่
รับผิดชอบการจัดการน้ำเพื่อการเกษตรตามกฎหมาย ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีวิสัยทัศน์ที่สามารถกำหนด
นโยบายด้านการจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและดำเนินการที่ประสบผลสำเร็จได้ด้านจุดอ่อน พบว่า องค์การ
บริหารส่วนตำบลขาดการควบคุม กำกับ ติดตามที่ดี มีอัตราการจ้างเจ้าหน้าที่และบุคลากร วัสดุอุปกรณ์และ
เครื่องมือมีไม่เพียงพอ และขาดงบประมาณ ปัจจัยภายนอกด้านโอกาส พบว่า นโยบายการจัดการน้ำเพื่อ
การเกษตรของรัฐบาลและระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีที่ทันสมัย เอื้อต่อการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร
ด้านอุปสรรค พบว่า ขาดเครื่องมือ เครื่องจักรกล ในการพัฒนาการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร และได้รับ
สนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาลไม่เพียงพอ และองค์การบริหารส่วนตำบลมีงบประมาณจำกัดจึงพัฒนาด้านการ
บริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรไม่ทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

2. ผลการพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่
จังหวัดพิษณุโลก มีรายละเอียดของกลยุทธ์ดังนี้

วิสัยทัศน์ “องค์การบริหารส่วนตำบลบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรอย่างเป็นระบบให้น้ำที่
เพียงพอและยั่งยืน”

พันธกิจที่ 1 พัฒนาแผนการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร

ประเด็นกลยุทธ์ที่ 1 การเพิ่มคุณภาพของแผนการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร

เป้าประสงค์ที่ 1 องค์การบริหารส่วนตำบลมีแผนการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรที่มีคุณภาพ

กลยุทธ์ มี 3 กลยุทธ์ ได้แก่

1.1 พัฒนาระบบการจัดทำแผนการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรขององค์การบริหาร
ส่วนตำบล (กลยุทธ์ WO) มี 1 ตัวชี้วัด 4 มาตรการ

1.2 เพิ่มศักยภาพการจัดทำแผนของบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล (กลยุทธ์ WO) มี
2 ตัวชี้วัด 4 มาตรการ

1.3 พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรของพื้นที่องค์การ
บริหารส่วนตำบล (กลยุทธ์ SO) มี 1 ตัวชี้วัด 3 มาตรการ

พันธกิจที่ 2 เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร

ประเด็นกลยุทธ์ที่ 2 การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนอย่างบูรณาการในการบริหาร
จัดการน้ำเพื่อการเกษตร

เป้าประสงค์ที่ 2 เกษตรกร ชุมชน องค์กรทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำเพื่อ
การเกษตร

กลยุทธ์ มี 2 กลยุทธ์ ได้แก่

2.1 เสริมสร้างการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างท้องถิ่นต่างๆ กับหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร (กลยุทธ์ WO) มี 3 ตัวชี้วัด 4 มาตรการ

2.2 พัฒนาระบบและกลไก ข้อมูลข่าวสารระหว่างสมาชิกเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร (กลยุทธ์ SO) มี 2 ตัวชี้วัด 3 มาตรการ

พันธกิจที่ 3 เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร

ประเด็นกลยุทธ์ที่ 3 การเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการน้ำเพื่อการเกษตร

เป้าประสงค์ที่ 3 องค์การบริหารส่วนตำบลจัดการน้ำเพื่อการเกษตร ครบทั้ง 5 ด้านอย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ มี 3 กลยุทธ์ ได้แก่

3.1 เสริมสร้างสมรรถนะผู้บริหารและบุคลากรในการจัดการน้ำเพื่อการเกษตรแบบบูรณาการ (กลยุทธ์ WO) มี 2 ตัวชี้วัด 3 มาตรการ

3.2 พัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีสำหรับการจัดการน้ำเพื่อการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบล (กลยุทธ์ ST) มี 2 ตัวชี้วัด 5 มาตรการ

3.3 เพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานตามแผนการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร (กลยุทธ์ WO) มี 2 ตัวชี้วัด 4 มาตรการ

พันธกิจที่ 4 กำกับ ติดตาม และประเมินผลการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร

ประเด็นกลยุทธ์ที่ 4 การเสริมสร้างระบบและกลไกการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร

เป้าประสงค์ที่ 4 องค์การบริหารส่วนตำบลมีระบบและกลไกการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรที่มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ มี 3 กลยุทธ์ ได้แก่

4.1 พัฒนาระบบการนำผลการกำกับติดตามไปใช้ในการพัฒนาการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบล (กลยุทธ์ WO) มี 1 ตัวชี้วัด 2 มาตรการ

4.2 เร่งรัดการกำกับติดตามประเมินผลการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบล (กลยุทธ์ WO) มี 1 ตัวชี้วัด 2 มาตรการ

4.3 ส่งเสริมประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการกำกับติดตามแผนและผลที่เกิดขึ้นกับการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ (กลยุทธ์ SO) มี 2 ตัวชี้วัด 3 มาตรการ

3. ผลการประเมินกลยุทธ์การบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก ในภาพรวมทั้ง 11 กลยุทธ์ พบว่า กลยุทธ์มีความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และการยอมรับได้อยู่ในระดับมากและมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากการศึกษาพบว่า สภาพการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก ในภาพรวม องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร มีการวางแผน พัฒนามุ่งเน้นด้านการจัดหาเงินเพื่อการเกษตรมาเป็นลำดับแรก การบรรเทาและแก้ไขปัญหาท่วมพื้นที่การเกษตรรองลงมาตามลำดับ มีการจัดโครงสร้างองค์กร กระตุ้นจิตใจให้บุคลากรในหน่วยงานและเกษตรกรเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า น้ำเป็นทรัพยากรพื้นฐานที่มีความสำคัญทั้งในการอุปโภค บริโภคและการทำการเกษตรกรรม รวมถึงมีความสำคัญต่อระบบนิเวศวิทยา ที่ส่งผลในการพัฒนาด้านต่างๆของท้องถิ่น และองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยงาน

ราชการส่วนท้องถิ่นที่มีหน้าที่ต้องดำเนินการตามภารกิจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร สอดคล้องกับ The Act of Sub-district and Sub-district Administrative Organization Council of 1994. Revision (sixth edition) in 2009) ตามมาตรา 68 ข้อ 1 คือกำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร

2. ปัญหาการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก ปัญหาคือ ขาดการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องและเกษตรกรในกระบวนการจัดการน้ำเพื่อการเกษตร ในการจัดกลุ่มตำแหน่งงานของบุคลากรในองค์กรไม่สอดคล้องกับความชำนาญและการตัดสินใจเลือกแนวทางแก้ปัญหาของผู้บริหาร ผู้ที่รับผิดชอบอยากที่จะปฏิบัติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ขาดการมีส่วนร่วมของเกษตรกร สอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ Chantira. (2013) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการจัดการทรัพยากรน้ำจากโครงการชลประทานแม่ฉาง การศึกษาโครงการสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านกุดเซ้ จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ปัญหาในการจัดการทรัพยากรน้ำคือ ขาดการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการมีส่วนร่วมจัดการ การวางแผนงาน การตัดสินใจ การปฏิบัติ การรับประโยชน์ และการประเมินผล รัฐควรเปิดโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของกิจกรรม

3. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรพบว่า ปัจจัยภายในในส่วนที่เป็นจุดแข็งพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบจัดการน้ำเพื่อการเกษตรครอบคลุมพื้นที่ตามกฎหมาย ด้านจุดอ่อนพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลขาดการควบคุม กำกับ ติดตามที่ดี มีงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือไม่เพียงพอและขาดการดูแลให้พร้อมใช้งาน ปัจจัยภายนอกด้านโอกาสพบว่า นโยบายการจัดการน้ำเพื่อการเกษตรของรัฐบาล และเทคโนโลยีที่ทันสมัยเอื้อต่อการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านอุปสรรคพบว่า สภาพการณ์ทางเศรษฐกิจในปัจจุบันที่ไม่แน่นอน เกษตรกรมีการว่างงาน และเป็นหนี้สิน ส่งผลต่อการบริหารงานการจัดการน้ำเพื่อการเกษตร และองค์การบริหารส่วนตำบลขาดความพร้อมด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เอื้อต่อการดำเนินงาน และไม่ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณเมื่อร้องขอจากภาครัฐ สัมพันธ์กับแนวคิดของ Bangmo. (2009) ที่ได้กล่าวถึง การจัดการ หรือการบริหารกิจการต่างๆ จำเป็นต้องมีทรัพยากรที่เป็นปัจจัยพื้นฐานของการจัดการ ทรัพยากรเป็นปัจจัยที่สำคัญ ของการจัดการที่มีอยู่ 4 ประการ ในนาม 4 M ได้แก่ คน (Men) เป็นผู้ปฏิบัติกิจกรรมขององค์กรนั้นๆ เงิน (Money) เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ วัสดุ สิ่งของ (Material) เป็นอุปกรณ์เครื่องใช้ เครื่องมือต่างๆ รวมทั้งอาคารและสถานที่ และความรู้ด้านการจัดการ (Management)

4. การพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก ที่พัฒนาขึ้นมี 11 กลยุทธ์ มีดังนี้ กลยุทธ์ที่ 1-3 เป็นการพัฒนากิจการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบลให้มีแผนงาน ระบบ กลไก และกระบวนการจัดการน้ำเพื่อการเกษตรที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ The development Plan of Phitsanulok Province from 2014-2017 ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 อนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และแหล่งน้ำ อย่างยั่งยืน กลยุทธ์ที่ 4-5 เป็นการสร้างการมีส่วนร่วมของเกษตรกร ชุมชน องค์กรทุก ภาคส่วนให้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ Chantanakhet. (2014) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการน้ำฝายร่องเปา ตำบลป่าแฉะ อำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย พบว่า เกษตรกร ประชาชนผู้ใช้น้ำของฝายร่องเปา มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุมเพื่อแก้ไขปัญหาในการใช้น้ำเพื่อการเกษตร และมีส่วนร่วมในการจัดการน้ำใช้เพื่อการเกษตรในการร่วมปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ และรูปแบบที่เหมาะสมในการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรของฝายร่องเปา ควรมีการตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำแต่ละพื้นที่ กลยุทธ์ที่ 6-8 เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพ

การจัดการน้ำเพื่อการเกษตร ในการเสริมสร้างสมรรถนะผู้บริหารและบุคลากร พัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี และเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานตามแผนการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร สอดคล้องกับแนวคิดของ Khaothian. (2006) ได้กล่าวถึง กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ ผลสัมฤทธิ์ของการบริหารจะต้องมีความพร้อมที่สำคัญด้านหนึ่งคือ ความพร้อมด้านสมรรถนะขององค์กรและ/หรือภาคีการพัฒนาที่เข้มแข็งที่บุคลากรของ องค์กรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง กลยุทธ์ที่ 9-11 เป็นการพัฒนากระบวนการควบคุม กำกับ ติดตาม และ ประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับ National Economic and Social Development Plan the twelfth edition from 2017-2021 ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินงานตามภารกิจ อย่างมีประสิทธิภาพ และมีการติดตามประเมินผลแผนพัฒนาฯ แบบมีส่วนร่วมเชื่อมโยงตั้งแต่ระดับกระทรวง กรม และระดับจังหวัดหรือพื้นที่โดยวางระบบการติดตามประเมินผล 3 ระยะเวลา คือ 1) การประเมินผลก่อน การปฏิบัติ 2) การประเมินผลระหว่างดำเนินการ และ 3) การประเมินผลหลังการดำเนินงาน และมีการนำเสนอ ผลการติดตามประเมินผลให้ทุกฝ่ายได้รับทราบผลการประเมิน

5. การประเมินกลยุทธ์การบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่ จังหวัดพิษณุโลก กลยุทธ์การบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่ จังหวัดพิษณุโลก มีความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และการยอมรับได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าใน การพัฒนากลยุทธ์ ได้มีกระบวนการต่างๆ ตามหลักการในการพัฒนากลยุทธ์ สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ Tussanapaiboon. (2017) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการขยะขององค์การปกครอง ส่วนท้องถิ่นจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า กลยุทธ์มีความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และการ ยอมรับได้ กล่าวคือ มีการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานให้ลึกซึ้งและรอบด้าน การศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ ประสบผลสำเร็จในการบริหารจัดการ กระบวนการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก รวมทั้งยกร่าง และตรวจสอบกลยุทธ์โดยผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพัฒนาให้ได้กลยุทธ์ที่มีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ข้อเสนอแนะสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1. ควรดำเนินการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กรก่อน เพื่อศึกษาสถานการณ์ปัจจุบันว่าองค์กร มีจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรคสอดคล้องกับสภาพปัญหาในพื้นที่ ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงมากควรปรับปรุง ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมขององค์กร
2. องค์การบริหารส่วนตำบลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรทบทวนสถานการณ์ทางกลยุทธ์หรือ ยุทธศาสตร์เพื่อปรับปรุงกลยุทธ์ให้เกิดความเหมาะสมกับตำแหน่งสถานการณ์นั้นๆ
3. องค์การบริหารส่วนตำบลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ และ เป้าประสงค์ ที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและความต้องการขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย
4. องค์การบริหารส่วนตำบลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพิจารณาเลือกประเด็นกลยุทธ์ กลยุทธ์ ตัวชี้วัดและมาตรการที่มีความสอดคล้องกับบริบทของการวิจัยในครั้งนี้นำไปปรับใช้ และเพิ่มเติมรายละเอียด ของเกณฑ์มาตรฐานเพื่อสะดวกในการควบคุม กำกับ ติดตามและประเมินผล

ข้อเสนอแนะสำหรับเกษตรกร

1. เกษตรกรควรดำเนินการสำรวจข้อมูลสภาพแวดล้อมทางการเกษตรของพื้นที่เพื่อศึกษาสถานการณ์ปัจจุบันว่ามีจุดที่ต้องพัฒนา ที่เป็นจุดเด่น เป็นโอกาส และต้องปรับปรุงแก้ไขที่สอดคล้องกับสภาพพื้นที่การเกษตร และหากพบปัญหาควรทำการปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่
2. เกษตรกรควรมีการวางแผนการจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและกำหนดเป้าหมายที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและความต้องการของตนเอง โดยเน้นผลผลิตที่มีความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด
3. เกษตรกรควรพิจารณาเลือกวิธีการจัดการน้ำเพื่อการเกษตรที่มีความสอดคล้องกับบริบทและควรคำนึงถึงเกณฑ์มาตรฐานทางการเกษตรเพื่อสะดวกในการควบคุม กำกับ ติดตาม ประเมินผล และการตัดสินใจดำเนินการ
4. เกษตรกรควรเรียนรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับกลยุทธ์การจัดการน้ำเพื่อการเกษตร สามารถเข้าถึงข้อมูลน้ำในการเกษตร และวางแผนการจัดการน้ำเพื่อการเกษตร และการปลูกพืชการเกษตรที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่โดยการศึกษาจากข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องหรือศึกษาจากประสบการณ์ของตนเอง
5. เกษตรกรควรเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม โครงการ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการน้ำเพื่อการเกษตร ขององค์การบริหารส่วนตำบล และตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของตนเองและการสนับสนุนให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่เป็นระบบ ซึ่งจะนำไปสู่ความรู้ ประสบการณ์และเกิดการพัฒนายั่งยืน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยการนำกลยุทธ์สู่การปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบล
2. ควรทำการวิจัยการพัฒนารูปแบบการจัดการน้ำเพื่อการเกษตร ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ
3. ควรทำการวิจัยการวางแผนกลยุทธ์ของหน่วยงานที่ประสบผลสำเร็จเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการของหน่วยงานอื่นในองค์กรต่อไป

References

- Agricultural Economics, The Office. (2018). **Agricultural Economics, Information in 2017**. Bangkok : The Office of Agricultural Economics Ministry of Agriculture and Cooperatives.
- Bangmo, S. (2009). **Organization and Management**. (15 th ed.). Bangkok : Witthayaphat.
- Chantra. S. (2013). **Agriculturist's Participation for Water Resource Management from Chi River Irrigation, A case of Kutkhe Electric Pumping Station Project, Roi-Et Project**. Thesis of Master of Social Science, Mahidol University.
- Chantanakhet. T. (2014). **The Management of Rongpao Dam, Pa-nga Sub-district Padat District, Chiangrai Province**. Master Thesis of Public Administration, Phayao University.
- Interior, Department. (2017). **Statistical Register, Population Statistics, Classified by Ages on December, 2017**. [Online]. Available : <http://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statTDD/> [2018, June, 18].
- Khaothian, U. (2006). **Strategic Planning**. (3 th ed.). Bangkok : Dan Sutha Press.

- National Economic and Social Development, The Commission. (2017). **National Economic and Social Development Plan the twelfth edition (from 2017-2021)**. Bangkok : The office of National Economic and Social Development, Prime Miniater's Office.
- Phitsanulok Agriculture and Cooperative, The Office. (2017). **Development Plan of Phitsanulok Agriculture and Cooperative (from 2017-2021) Beneath Agricultural Development Plan in the twelfth edition National Economic and Social Development Plan (from 2017-2021)**. Phitsanulok : The Office of Phitsanulok Agriculture and Cooperative.
- Phitsanulok Province, The Office. (2014). **Development Plan Phitsanulok Province from 2014-2017**. Phitsanulok : The Office of Phitsanulok Province.
- Policy Setting and Water Resource Management, Committee. (2015). **Strategic Plan for Water Resource Management from 2015-2026**. Bangkok : The Committee for Policy Setting and Water Resource Management.
- Tussanapaiboon, W. (2017, July-December). The Strategic Development for Garbage Management of Local Administration Organization, Kamphaeng Phet Province. **Journal of Graduate Studies in Northern Rajabhat University**, 7(13), 67-82.
- The Act of Sub-district and Sub-district Administrative Organization Council of 1994. **Revision (sixth edition) in 2009**. [Online]. Available : http://www.thongthinlaws.com/2015/03/2537-6-2552_10.html [2018, May 29].